

РЕШЕНИЕ

№ 3991

гр. София, 17.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 18.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Цветанка Паунова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **1500** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 124, ал. 1 от Закона за държавния служител. Образувано е по жалба на В. Т. С. против заповед № ЧР 61/19.01.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда, с която е прекратено служебното правоотношение с жалбоподателката на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от Закона за държавния служител (ЗДСл).

В жалбата са наведени доводи, че не са налице материалноправните предпоставки за прекратяване на служебното правоотношение поради обективна невъзможност държавната служителка да изпълнява служебните си задължения. Иска се отмяна на заповедта.

В съдебно заседание жалбоподателката се представлява от адв. Г., която поддържа жалбата на заявените основания. Претендира разноси.

Ответникът – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), чрез процесуални представители юрк. Д. и юрк. Г., в съдебно заседание и с представени писмени бележки, оспорват жалбата като неоснователна.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема следното:

Със заповед № 673/29.11.2019г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда В. Т. С. е назначена на длъжността Главен директор в Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“.

В т. 10 от длъжностната характеристика, утвърдена от изпълнителния директор на

ИАОС и връчена на държавния служител на 02.12.2019г., са предвидени следните изисквания за заемане на посочената длъжност: образование – висше, степен – магистър; минимален стаж – 5 години професионален опит; допълнителни умения – компютърна грамотност, чужди езици.

В т. 4 и 5 от длъжностната характеристика са посочени областите на дейност и преките задължения на държавния служител.

На 29.06.2020г. е утвърдена изменена длъжностна характеристика за длъжността главен директор в Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“, съгласно която изискванията за заемане на длъжността са следните: минимална образователна степен – магистър; професионална област – социални, стопански и правни науки; природни науки, математика и информатика; минимален професионален опит – 5 години или ранг II младши; допълнителна квалификация – английски език;

В т. 4 и 5 от длъжностната характеристика са посочени областите на дейност и преките задължения на държавния служител, които по същество са идентични с посочените в длъжностната характеристика, връчена на 02.12.2019г.

На 04.01.2021г. е утвърдена изменена длъжностна характеристика за длъжността главен директор в Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“, според която изискванията за заемане на длъжността са идентични с предвидените в последната длъжностната характеристика, утвърдена на 29.06.2020г. Идентични са и областите на дейност по т. 4 от двете длъжностни характеристики, както и необходимите компетентности по т. 11. По т. 5 – преки задължения, дословно са повторени преките задължения по т. 5 от длъжностната характеристика от 29.06.2020г., като са добавени следните задължения: осъществява методическо ръководство на лабораториите на ИАОС; познава и изпълнява изискванията, произтичащи от акредитацията на изпитвателната лаборатория и залегнали във функциониращата Система за управление и нейните процедури; изпълнява функциите на ръководител на акредитирана изпитвателна лаборатория; следи за ефективното функциониране на Системата за управление в изпитвателната лаборатория; отговаря за качеството на подаваните от ГД ЛАД данни; контролира правилното използване на техническите средства; контролира внедряването на европейските стандарти за пробонабиране и изпитване на замърсителите на компонентите на околната среда в лабораториите на ИАОС; организира дейността при разработване на задачи, методики и теми.

В длъжностната характеристика има ръкописен текст, че на 04.01.2021г. в 15:30 часа г-жа С. се е запознала с длъжностната характеристика и е отказала да я получи, което е удостоверено с подписите на две длъжностни лица.

Със заповед № ЧР 61/19.01.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда, предмет на оспорване в настоящото производство, е прекратено служебното правоотношение с В. Т. С. на длъжност Главен директор в Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“. Заповедта е издадена на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл – поради обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3. Посочени са следните причини за прекратяване на служебното правоотношение: изменение на длъжностната характеристика по предписание на контролен орган, на основание чл. 8, ал. 1, т. 4 от Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители. Уточнено е, че в изпълнение на писмо изх. № 18/017/P/14.12.2020г. на Българска служба по акредитация длъжностната характеристика е приведена в съответствие със спецификата на упражняваната от

дирекцията дейност, като е изменена с нови области на дейност и преки задължения, с цел привеждане на акредитираната изпитвателна лаборатория в съответствие със Системата за управление и изискванията на международния стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 „Общи изисквания за компетентността на лаборатории за изпитване и калибриране“. Отбелязано е, че образованието и професионалната квалификация на държавния служител не му позволяват да отговори на изискванията на международния стандарт БДС EN ISO/IEC 17025:2018 и новата длъжностна характеристика, което налага освобождаването му от длъжност.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е допустима, тъй като е подадена от надлежна страна и в преклузивния срок по чл. 149, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество е основателна.

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган и в предвидената от закона форма съгласно чл. 108, ал. 1 от ЗДСл, но в нарушение на материалноправните разпоредби.

Служебното правоотношение на държавния служител е прекратено на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл. Според посочената разпоредба органът по назначаването прекратява служебното правоотношение без предизвестие, когато е налице обективна невъзможност държавният служител да изпълнява служебните си задължения извън случаите по чл. 103, ал. 1, т. 3, т.е. извън случаите на невъзможност поради болест, довела до трайна неработоспособност, или по здравни противопоказания въз основа на заключение на трудово-експертна лекарска комисия.

В Закона за държавния служител липсва легална дефиниция на понятието „обективна невъзможност“. В съдебната практика константно се приема, че се касае за състояние, възникнало по причини, стоящи извън волята на страните по правоотношението, поради което те са непреодолими. За да е налице обективна невъзможност по смисъла на чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл, е необходимо да са налице три кумулативно дадени условия: да е създадена нова фактическа обстановка; същата да води до невъзможност служителят да изпълнява служебните си задълженията и причините за тази невъзможност да не зависят от волята на страните по правоотношението. Или обективната невъзможност по принцип следва да е породена от причини, за настъпването на които нито една от страните по правоотношението не съдейства в една или друга степен.

Съгласно чл. 13, ал. 1 от Закона за администрацията (ЗА) държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение, заемат длъжности, чиито наименования се определят в Класификатора на длъжностите в администрацията. В класификатора се посочват и разпределението на длъжностите в длъжностни нива, минималните изисквания за степен на завършено образование и ранг или професионален опит, необходими за заемането на всяка длъжност, както и видът на правоотношението, по което тя се заема. В нормата на чл. 14, ал. 1 от ЗА е предвидено, че за заемане на определена длъжност в администрацията са необходими задължителна минимална степен на завършено образование и професионален опит или ранг. Според чл. 14, ал. 2 от ЗА основните изисквания за заемане на длъжност в администрацията, каквото е образованието, се определят със закон. Според т. 52 от Класификатора на длъжностите в администрацията, минималните изисквания за заемане на длъжността „Главен директор на главна дирекция в централна

администрация“, каквато безспорно е ИАОС, са образователна степен „магистър“, без конкретизация на специалността, ранг – II младши и професионален опит 5 години. Не е спорно по делото, че жалбоподателката отговаря на тези изисквания. С последвалото изменение в длъжностната характеристика не са променени нито изискванията за заемане на длъжността, нито необходимите компетентности, нито областите на дейност, а единствено са добавени няколко нови задължения. Това изменение не е настъпило по силата на нормативен акт, а се дължи изцяло на субективната преценка на главния секретар на ИАОС. Именно тази субективна преценка е довела до въвеждане на допълнителни преки задължения на държавния служител в длъжностната характеристика.

В. остава неясно защо ответникът счита, че образованието и квалификацията на жалбоподателката не отговарят на изменената длъжностна характеристика, при положение че изменението не касае изискванията за заемане на длъжността, а няма спор, че служителят отговаря на тези изисквания. След като служителят отговаря на изискванията за заемане на длъжността, житейски нелогично и правно неиздържано е да се приеме, че е в обективна невъзможност да изпълнява преките си задължения поради липса на необходимото образование и професионална квалификация. В тази връзка съдът не споделя доводите на ответника, развити в представените писмени бележки, че с утвърдената на 04.01.2021г. длъжностна характеристика са въведени специфични изисквания за заемане на длъжността. Напротив, както беше посочено, с изменената длъжностна характеристика единствено са добавени нови задължения на държавния служител, но нито са промени изискванията за заемане на длъжността, нито са въведени специфични изисквания.

В случая действително е налице нова фактическа обстановка, а именно настъпила промяна в преките задължения на държавния служител. Тази промяна обаче е въведена с длъжностната характеристика за заемане на длъжността, утвърдена от главния секретар на ИАОС. Вменяването на допълнителни задължения в новата длъжностна характеристика очевидно не стои извън волята на органа по назначаването, напротив – то е извършено по негово изрично волеизявление, материализирано в утвърдената длъжностна характеристика. Следователно промяната във фактическото положение /вменяването на допълнителни преки задължения/ не се дължи на обективна причина, а на субективната преценка на една от страните по правоотношението. Изложеното обосновава извод, че не е изпълнен фактическият състав на чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл, на основание на която разпоредба е прекратено служебното правоотношение с жалбоподателката, а именно – създадената невъзможност да не зависи от волята на страните по правоотношението.

За пълнота съдът намира за несъстоятелни съображенията на ответника, че изменението на длъжностната характеристика е извършено на основание чл. 8, ал. 1, т. 4 от Наредбата за длъжностните характеристики на държавните служители – при предписания на контролни органи, тъй като Българска служба по акредитация не се явява контрол орган на Изпълнителна агенция по околна среда по смисъла на сочената наредба.

По горните съображения оспорената заповед е издадена в нарушение на материалния закон, поради което следва да бъде отменена.

В жалбата се съдържа и искане за поправка на вписаното в служебната книжка основание за прекратяване на служебното правоотношение. Това искане е недопустимо, доколкото при отмяна на оспорения акт за прекратяване на служебното

правоотношение на основание чл. 107, ал. 1, т. 5 от ЗДСл, промяната в служебното правоотношение, в това число и в основанията за прекратяването му, се извършва по силата на закона, служебно от длъжностно лице, определено от органа по назначаване в изпълнение на чл. 123 от ЗДСл. В случая не се касае за поправка по смисъла на чл. 121, ал. 1, т. 4 от ЗДСл - такава се прави при неправилно вписано основание за прекратяване на служебното правоотношение или друга неточност при отразяване на действителната воля на органа по назначаване в служебната книжка.

При този изход на спора основателна се явява претенцията на жалбоподателката за присъждане на направените по делото разноски съгласно списък по чл. 80 от ГПК, приложен на л. 159 от делото, представляващи заплатен адвокатски хонорар в размер на 1 000 лв. Съдът намира за основателно възражението на ответника за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, поради което същото следва да бъде редуцирано до минималния размер съгласно чл. 8, ал. 3 във вр. с чл. 7, ал. 1, т. 1 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения и ПМС № 331/26.11.2020г. за определяне размера на минималната работна заплата за страната, а именно – 650 лв.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, 27-ми състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на В. Т. С. заповед № ЧР 61/19.01.2021г. на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда.

ОСЪЖДА Изпълнителна агенция по околна среда, [населено място], [улица] да заплати на В. Т. С., ЕГН [ЕГН], направените по делото разноски в размер на 650 (шестстотин и петдесет) лева.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ обективизираното в жалбата искане на В. Т. С. за поправка на вписаното в служебната книжка основание за прекратяване на служебното правоотношение и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази му част.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок, а в прекратителната му част – в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: